

Jól viselik a szárazságot

AZ IDÉN MÁR VOLT SZÓ ÁRNYÉKOS KERTEKRŐL, LOCSOLÁSI LEHETŐSÉGEKRŐL, DE NAPJAINK TALÁN LEGNAGYOBB KIHÍVÁSA A SZÁRAZSÁG, S ÚGY TŰNIK EZ A PROBLÉMA TARTÓS LESZ. ÍGY TEHÁT HATUDJUK, KÉSZÍTSUK FEL KERTJEINKET A VÍZUTÁNPÓTLÁS VALAMELY LEHETŐSÉGÉRE. HA MOST ALAKÍTJUK KI VAGY ÁT A KERTÜNKET, AKKOR ÉRDEMES OLYAN NÖVÉNYEKHEZ NYÚLNI, AMELYEK JÓL TŰRIK, ELVISELIK A SZÁRAZSÁGOT, ÍGY KERTÜNK TOVÁBBRA IS SZÉP MARAD.

NAGYKUTASI VIKTOR

A természetben a száraz, csapadékszegény klíma miatt alakultak ki a száraz élőhelyek, főleg homokos vagy sziklás talajon, ahol ha van is víz, gyorsan elfolyik és fölvehetetlenné válik a növények számára. A nagyon meredek és a kitett, szeles területekre is ez a jellemző, hiszen ezen talajok sem tudják megtartani a vizet.

De előfordulhat szárazság nagy méretű fák lombja alatt vagy éppen 3-4 méter magas sövé-

nyek mellett is, ahol a fás szárú növények konkurálnak az évelőkkel vagy kisebb cserjékkel. A legrosszabb ezen tényezők együttes hatása, ami főleg nagyon beépített vagy közterületekre jellemző. Épített környezetben is találkozom ezekkel a jelenségekkel, de ott ezt ki is használják a növényválasztásnál, kőkeretet, sziklakertet, támfalat létesítenek, és zöldtetőre váltják a tetőburkolatot.

A szárazságot jól viselő növényeket a stressztolerálók közé soroljuk. E tulajdonságukról már a növények külleméből lehet következtetni, ugyanis a vízmegtartásra, raktározásra utaló tulajdonság a hagyma, a gumó (krókusz, tulipán), a vastag rizómák (Iris, Yucca) vagy a húsos, pozsgás megjelenés (varjúhájak, kövirózsák, Delosperma). De árulkodó a levélfelület is, szárazságtűrésre következtethetünk, ha egy növénynek ezüstös, ezüstszürkés a lombja, ha viaszos, kékes lomb (szegfűfélék, kékes lombú árnyékliliomok) vagy ha molyhosak a levelek (nehézszagú golyaorr).

Sajnos hazánkra az utóbbi években jellemző, hogy az éves 500 mm átlagsapadék, eléggé hektikusan esik le. Térben és időben a csapadék elosz-

lása nagyon változó, és ehhez jön még a nyári hónapokra jellemző szélsőséges meleg is. Így vagy locsolunk, vagy olyan növényeket válogatunk össze, amik jól elviselik ezeket a szélsőségeket.

Ha most alakítjuk ki a kertet, ezt érdembe figyelembe venni a növényválasztásnál. Az, hogy a növények bírják a szárazságot, nem azt jelenti, hogy ne is öntözzük őket. Főleg az ültetést követően hálálják meg az időnkénti bő vízádaggal történő locsolást, legyen az őszi vagy tavaszi ültetés, hiszen az előző telünk is nagyon csapadékszegény volt. Sok kertbarátnál láttam, hogy az őszi ültetések nem kaptak plusz vizet, tavaszra kiszáradtak vagy nagyon nehezen indultak meg.

A következőkben felhasználás szerint csoportosítva ajánlunk szárazságtűrő dísznövényeket.

Évelők extrém száraz helyre

- Artemisia stelleriana és fajtái
- Cerastium tomentosum
- Crassula setulosa variegata és curta
- Delosperma fajok
- Euphorbia myrsinites
- Festuca glauca és fajtái
- Iris germanica, pumila, pallida
- Helictotrichon sempervirens és fajtái
- Limonium fajok és fajták
- Linum perenne
- Orostachys fajok
- Paronychia fajok/fajták
- Rosularia fajok/fajták
- Sedum fajok/fajták
- Stipa tenuissima és fajtái
- Sempervivum fajok/fajták
- Yucca fajok/fajták

Gömbkoronát nevelő fák

- Acer campestre 'Nana'
- Fraxinus ornus 'Mecsek' (jól viseli a metszést)
- Sorbus redliana 'Burokvölgy'
- Robinia pseudoacacia 'Umbraculifera'

Alacsony (4-6 m) fák

- Acer tataricum
- Cercis siliquastrum
- Crataegus fajták
- Koelreuteria paniculata
- Prunus cerasifera (ehető termése van)
- Prunus dulcis (ehető termése van)
- Pyrus nivalis
- Robinia hispida (oltott változata)

Oszlopos koronájú fák (3-10 m)

- Crataegus monogyna 'Stricta'
- Prunus dulcis 'Balaton' (nagyon gyorsan nő)
- Pyrus pyraeaster 'Márkói'
- Robinia pseudoacacia 'Fastigiata'

Sövénynek való fák és cserjék

- Berberis thunbergii 'Atropurpurea Nana' (max. 0,5 méterre nő meg, nagyon szép piros lombú)
- Berberis thunbergii 'Kobold' (törpe növésű)
- Lavandula angustifolia
- Salvia officinalis

Alacsony cserjék (1 m)

- *Artemisia alba*
- *Caryopteris* fajták
- *Perovskia* fajták
- *Berberis* × *media* (lassan nő, tövisei vannak)
- *Berberis thunbergii* 'Carmen' (tövises, szép piros lombú)
- *Lonicera xylosteum*
- *Symphoricarpos orbiculatus* (rózsaszín termése van)

Magasabb cserjék (2 m)

- *Berberis vulgaris* (piros lombú, tövises)
- *Cornus mas*
- *Cornus sanguinea*
- *Cornus coggygria* (őszel szép piros a lombja)
- *Crataegus monogyna* (tövises)
- *Crataegus prunifolia* (tövises)
- *Eleagnus angustifolia* (tövises)
- *Ligustrum vulgare*
- *Lonicera tatarica*
- *Pyracantha* fajták (tűs kéreg és sokáig díszítő termés)
- *Syringa vulgaris* fajták
- *Tamarix gallica* (csak nagyon napos helyre való)

Fenyőfélék

- *Abies cephalonica*
- *Cupressus arizonica* (szürkés lombozatú)
- *Cupressus sempervirens*
- *Juniperus virginiana*
- *Pinus sylvestris*
- *Thuja plicata* fajtái.

